

Název: Češi třídí skoro čtyřikrát víc obalových odpadů než před 15 lety!
Zdroj: Odpadové fórum 9/2016
Datum: 05. 09. 2016

KŘÍŽEM KRÁŽEM

Češi třídí skoro čtyřikrát víc obalových odpadů než před 15 lety!

| Lucie Müllerová, lucie.mullerova@ekokom.cz

Třídít odpad se už stalo každodenní samozřejmostí pro 3/4 obyvatel ČR. Loni tak každý z nás vytrídil průměrně 42 kg papíru, skla, plastů a nápojových kartonů. To je o 30 kilogramů víc než v roce 2000, kdy každý obyvatel ČR vytrídil za rok pouhých 12 kilogramů. Za uplynulých 15 let tak už Češi vytrídili přes 8,3 milionu tun obalových odpadů – uložené na jednu hromadu by měly stejný objem jako má památná hora Říp!

Vyprodukovaných obalů je na českém trhu stále víc. Dobrou zprávou ale je, že se daří prostřednictvím řízených osvětových kampaní obyvatele efektivně motivovat k účasti na třídění, a tak současně s vyprodukovanými obaly, roste i objem vytríděného odpadu. Aktuálně tedy odpady pravidelně třídí 72 % obyvatel ČR.

Každá z třídících domácností pak za rok naplní vytríděnými obalovými

odpady zhruba 4 barevné kontejnery. Loni tak bylo celkem vytríděno a využito přes 730 662 tun obalových odpadů. Díky tomu bylo v systému EKO-KOM zrecyklováno 76 % všech obalů. Nejvyšší míry recyklace – 90 % – se přitom dosahuje u papíru.

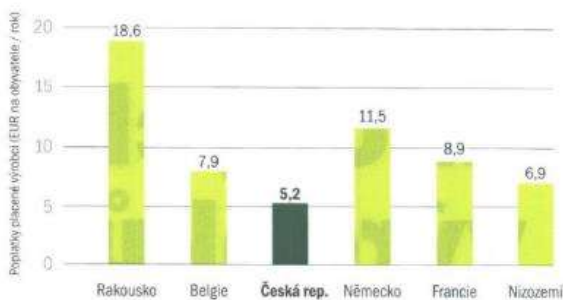
Třídění je stále pohodlnější

Třídít odpad je v ČR rok od roku jednodušší. Aktuálně už mohou Češi tří-

dit do více než 272 tisíc barevných kontejnerů v 6 085 městech a obcích. Na jedno sběrné místo pak v průměru připadá 131 obyvatel, zatímco v jiných evropských zemích jsou to stovky nebo dokonce tisíce lidí. Na rostoucí hustotu kontejnerové sítě pak pozitivně reaguje i vývoj docházkové vzdálenosti – ta se z průměrných 250 metrů v roce 2000 loni zkrátila na pouhých 97 metrů, což odpovídá zhruba dvěma minutám chůze. Kontejnery se tak lidem během 15 let „přiblížily“ o více než 150 metrů.

Srovnání nákladů využití odpadů na obyvatele ve vybraných zemích EU

Zdroj: Studie BIO Intelligence Service 2014, Eurostat - data 2010 - 2012

Češi zůstávají v evropské špičce

Rostoucí trend v třídění odpadu staví ČR již několik let do velmi dobrého světla i v rámci Evropy. Jak vyplývá z pravidelných statistik Eurostatu, ČR je šestou nejlepší zemí EU v celkové míře dosahované recyklace obalových odpadů. V třídění a recyklaci plastů pak nemá téměř konkurenci, je celoevropsky na 2. místě.

Český systém sběru a třídění obalů si velmi dobře stojí v konkurenci členských zemí EU i z hlediska efektivity nákladů. Podle studie Evropské komise se v České republice náklady na recyklaci v přepočtu na jednoho obyvatele pohybují kolem 5 EUR. To je o polovinu méně než v sousedním Německu (11,5 EUR), oproti Rakousku (18,6 EUR) jsou pak tuzemské náklady skoro čtvrtinové. Český model sběru a třídění odpadu si v Bruselu vysloužil výborné hodnocení také z hlediska funkčnosti a transparentnosti – patří mezi systémy s nejlépe zavedenými postupy v oblasti třídění a recyklace.

Jak je systém sběru a recyklace obalů financován

Celkový počet výrobců baleného zboží, kteří jsou zapojeni v systému EKO-KOM, byl ke konci loňského roku 20 382. Tyto firmy platí do systému poplatky, které se odvíjí od množství vyprodukovaných obalů. Z těchto peněz pak EKO-KOM hraď náklady spojené s provozem sběrné sítě, dotříděním a recyklací vzniklých obalových odpadů.

Hlavní výdajovou položku tvoří platby městům a obcím ve formě čtvrtletních odměn, které se odvíjejí od množství vyříděných obalových odpadů na jejich

území. Na rozdíl od některých jiných evropských zemí dostávají v ČR zapojené obce zaplacené za veškerý vyříděný obalový odpad, a to po celý rok bez jakékoliv omezení.

Rostoucí trend v třídění odpadu staví ČR již několik let do velmi dobrého světla i v rámci Evropy. <<

Struktura nákladů AOS EKO-KOM

Klíčovým úkolem autorizované obalové společnosti je zajištění dostatečné dostupnosti kontejnerů a jejich obsluhy, dále dotřídění sebraného obalového odpadu a konečně i zajištění jeho recyklace. Na financování těchto úkonů je použito 85% z celkových nákladů společnosti. Z toho tvoří 69% platby obcím za zajištění sběrné sítě a její obsluhu a částečně svozovým firmám za sběr a využití komerčních obalových odpadů. Dalších 8% pak tvoří náklady na třídičky, které odpady dále dotřídí a upraví na druhotné suroviny. U některých obtížně využi-

teľných odpadů musí systém recyklaci finančně podporovat, v roce 2015 na to bylo použito 6% ročních nákladů. Další 2% z celkových nákladů musí EKO-KOM použít na tvorbu finanční rezervy. Ta roste spolu s růstem množství vyříděného odpadu a dorovná se z ní případné kolísání cen na trhu druhotných surovin tak, aby byl systém dlouhodobě stabilní pro všechny partnery. Důležitou úlohou autorizované společnosti je také zajištění průkazné evidence všech obalových a odpadových toků, včetně její kontroly a pravidelných auditů – tyto aktivity dosahují 7% celkových nákladů společnosti.

Vzdělávání a osvěta veřejnosti patří k prioritám

K rostoucímu trendu v třídění a recyklaci odpadů přispívá několik faktorů. Jednak je to zlepšující se kvalita tuzemské sběrné sítě, která Čechům poskytuje určitý komfort pro třídění, a díky níž se daří ČR dosahovat vysoké výtěžnosti vyříděných odpadů. Druhým, neméně důležitým, faktorem je také dostatečná informovanost obyvatel ČR v oblasti třídění. Oslovení a vzdělávání obyvatel je jedním z důležitých úkolů AOS EKO-KOM, který plyne z podmínek autorizace. Osvětu zajišťuje společnost prostřednictvím všech relevantních komunikačních kanálů a kromě tištěných médií a televizní reklamy, v posledních letech využívá stále více i sociálních médií. Díky školnímu vzdělávacímu programu Tonda Obal na cestách pak EKO-KOM učí už 18 let správně a poctivě třídít odpad i ty nejmenší – tedy děti. Za tu dobu už vzdělávacím programem prošly více než 2 miliony žáků. □